

Előfizetési díj:

Égész évre . . . 8 kor.

Félévre . . . 4 kor.

Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára: 0 fill.

Megjelenik minden vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Szerkesztőegység:

Kaposvár, Zárda-utca

17. szám,

hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal

Kaposvár, Zárda-utca

17. szám,

hova az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

A vármegye.

Irtta: Szederkényi Nándor orsz. képvis.

Most láthatja mindenki, hogy nem üres szó a vármegyék azon történeti és hagyományos elnevezése, hogy az alkotmány és ezzel az ország védbástyái.

A honfoglaló ősök, a magyar nemzeti állam megteremtésére és biztosítására rakták le a vármegyei szervezet alapját. Ezer éves történetünk során e szervezet, mint élő intézmény, az alkotmány s ezzel a nemzeti állam szilárd és megdönthetetlen oszlopául izmosodott. Csodaszzerű előrelátás nyilvánul az ősök ezen alkotásában. Ha valamire, erre el lehet mondani, hogy alkotásában a magyarok istenének gondviselesszerű sugallata adta meg az irányt.

És még egyet. Ez az intézmény, mely a támadásokra nem gyengül, hanem erősödik. Mennél súlyosabb erővel akarják összetörni, annál erősebbé kovácsolódik s népszerűsége nőttön nő, a legszélsőbb rétegekig.

Az iszonyu török hódoltság időszakában, midőn az ország csaknem darabokra volt szakadozva, a török és osztrák uralom pusztító versenyében a vármegyék tartották fenn és őrizték meg a magyar nemzeti államiságot.

Minden vármegye nemcsak egy-egy országrészt képviselt, magát az országot fejezte ki alkotmányos működésével. Amint a török invázió megszűnt, a vármegyék visszatértek székhelyeikre s az ország talpraállott.

József császár azt hitte, hogy a vármegyék felfüggesztésével s az ország új kerületi beosztásával beolvashatja Magyarországot az egységes osztrák birodalomba. Merénylete kudarcot vallott. Betegágyán, bánva bűneit mindent visszavont, a vármegyék folytatták 1700-ban teendőiket ott, hol 1786-ban abbahagyniok kellett. Ugyanigy volt a Bach rendszer után, majd a Smerling-féle provizóriumban.

Az 1820-as évtizedben a bécsi uralom nem függesztette fel a vármegyeket, hanem királyi biztosokat küldött a vármegyékre, hogy azokat s azok tisztikarát kényszerítsék az öngyilkos műveletekre, a törvénytelen, önkényes rendeletek végrehajtására. A tisztviselőket katonai karhatalommal börtönre vetették, hogy így kényszerítsék az engedésre. A vármegyék ellenálltak s Ferenc király bünbánólag adta hírül 1820-iki leiratában, hogy atyai szívének fájnak az elkövetett dolgok. Hányszor fog még fájni bünbánólag a szív az így elkövetett merényleteikért.

A magyar nemzeti akarat letörésére, alkotmányunk és országunk megsemmisítésére törő mai merénylet — mint látjuk — nem első.

Ez a mai merénylet is, mely most a vármegyéken tombol, épen úgy bukással fog végződni, mint a József császáré, Ferenc királyé vagy Bach és Smerlingé.

A merénylők most fejöket a vármegyék falain kopogtatják. A falak amint látjuk, csak erősödnek, a védők tömörülnek s ezeken Bécs minden ördöge sem vesz erőt.

Magyarok! akik vagytok a Kárpátoktól az Adriáig, az erdélyi bérceken, a Duna-Tisza közén, seregeltetek a magyar nemzet védbástyáira, a vármegyékre, álljatok őrt, harcoljatok, a győzelem biztos, mert a vármegyék legyűrni nem lehet, a merénylők kudarczczal fognak megfutamodni.

— **Felelőszó a közg. bizottsági tagok megválasztása ellen.** A folyó hó 6-iki törvényhatósági bizottsági köz-ülésen lett a közigazgatási bizottságból év végével kilépő Bakonyi Ferenc, Márffy Emil, Széchényi Imre gróf, Lehner Sándor és Jankovich László dr. gróf helyére megválasztva Gaal Gaszton, Pallavicini Ede örgróf, Széchényi Aladár gróf, Szalay Károly és Lehner Sándor. A kibukott bizottsági tagok a kormánypárt

T A R C Z A.

Emlékezések

Algeriában 1903-ban tett utazásomból!

Irtta: Dr. Thaly László országgyűlési képvis.

II. rész a tulajdoképeni utleírás.

Folytatás.

A Landon kert mellett, mintegy a legszébbnek ellentétül a legocsmányabb egy nyomorult négerfalú sárkunyhói szegénykezek. Pusztia a ház környéke, pusztia a belseje is. Négy sárfal, mintha a fecskék rakták volna, kívül sárból rakott padka néhány gyékény tonnival bővül, egyéb semmi, semmi. Ablak nincsen, az ajtonyíláson hiányzik az ajtó, a tető néhány pálmalevélből áll, szemét és undok piszok a ház környéke

A városka délnyugatián sűrű erdő, talán a világ legjobban ápolt és épen ennél fogva a legszebb palma erdeje terül el. Sok éves erős törzsek, pompás hosszú levelű kek-zöldes színű koronájuk bólingat a rekkenő hőségben. Több kilométer hosszú és szélességű tömött sorokban állanak ez üde növény óriások, a meddig csak a Biskra folyó és az ártezi kutak vizével törzseiket öntözni bírja az emberi értelem és emberi munka. Sok tömördek vizet nyelnek el e fák, melyek széles levelei és vastag törzse csak úgy duzzadnak az épségtől és erőtlől. Ez a rengeteg mennyiségű víz, melyet épi-

tett csatornákkal, drága pénzen furt és üzemből tartott kutakkal juttatnak a növényzetnek, meghozza a maga bőséges kamatját. Szeptember és október hoban megvan a datolya szüret és önlük a jövődelem a kerttulajdonos zsebébe.

Delnek jobbra es balra a szomszédos faluk fekszenek csak kibukkannak itt-ott a palmakertek vagy erdők lombtömege alul Meid, Bab-er- K'alek Bab-er-Darb és Kubba Sidi-Zerzur köztük a legkulombek, vagy hogy is mondjam: a legkevesbe jelentektelenek, egyiknek házai csak úgy mint a masike földszintes földviskók ajtajuk és földzetük rendes palmata és pálmalevel, ablakuk nincsen, egyetlen helyiségből állnak többnyire mely aztan konyha, lakó es háló szobaul szolgat.

Biskra egyik legszebb kirándulási helye a »Col-de-Sfa« nagyszerű innét a Saharara nyíló kilátás. A meddig a lathatár le nem zárul vörös homokból vagy vörös kőzetből álló hullámszerűen alakult tájek terül el előttünk, mintha a tenger fodrai volnának; a kek eg alatt mindig haivnyodva vegre ködszerűen beolvadva elmerülve a vegtelen szürkességbe.

A francia hódító csapatok 1844-ben holdvilágos éjjelen érve e pontra csodalkozva kiáltottak föl: »a tenger! a tenger!«

A sivatagban feltűnő fekete foltcskak a távol oázisok. Kiszttus születése után 144 évvel itt járt híres romai geologus

Ptolomeus, találóan hasonlította az imént képet a leopárd foltos bőrén.

Második nagyobb kirándulásunk a Biskrától 25 kilométernyire fekvő Sidi-Okba oázis volt. Körülbelül akkora terjedelmű, mint El-Kantara; kiváló szép mecsetje van a legrégebb egész Algeriában, melynek magas minaretjéről páratlanul szép kilátás nyílik a sajtáságos szépségekben bővelkedő pusztaságra. Megnéztük a Biskrától 8—10 kilométernyire fekvő »Hamam Salachin« egy kenes hévizű 40 fok primitív fürdőhelyet, melyet a Sahara lakok csodás gyógyhatásának tartanak és hova a messze Sudanból is zarándokolnak.

A francia uralom közigazgatási végpontja Biskra, de a katonai megszállás tovább terjed egész Tugurtig. Ide azonban csakis nagyobb katonai kísérettel lehet már utazni, a közbiztonság megszűnt, nomád törzsek sátorozó lakói uradják ezt a vidéket be Sudánig vagy tovább a mesés híru Csatt tó vidékéig. Ezen vidékek gyér lakossága hetekig hónapokig utazik hosszú karavánokkal, hogy áruit Biskrában kicserélhesse.

Főnséges látvány a sivatag! Vörös színű végtelenében a Saharának, lillaszínű forró égbolt alatt rezg a napfény a horizonton. Előbb mint sejtelem majd mind jobban körvonalazva a föld színe fölött ingó tevék jelennek meg . . . kápráztatnak tartom sokáig . . . télig ebből felig álmodozva elmerengve élvezem e sajtászerű

hívei. Szörnyen fáj ez az illetőknek, miért is a mindenkori kormánypárti Darnay Béla, Folly József, Márffy Emil és Babócsay Kálmán törv. biz. tagok e választást megfellebbezték s 12 pontba foglalták indokait, melyek közül a »legerősebb« az, hogy a Piszár Antal dr. által felvett egyik jegyzőkönyvet nehéz elolvasni! Az iratok már felterjesztettek a belügyminiszteriumhoz; kíváncsiak vagyunk Kristóffy ügyvivő intézkedésére.

— **Nevezetes évforduló.** November 18. Érdekes évforduló. A nagy szabadelvű párt ekkor szavazott egy kendő lobogtatásra. Mi lett azóta a hatalmas szabadelvű pártból, azt tudjuk; mi lesz a töredék párttal azt ők — se tudják.

— **A belügyi ügyvivő és a vármegye.** A császári kormány tagjai szörnyen megvannak szorulva. Végvonaglásukban a hazafias vármegyéken rugnak egyet. A napokban érkezett le Somogyvármegye alispáni hivatalához a császár belügyi ügyvivőjének rendelete, melylyel tudatja, hogy a vármegye állami javadalmazását december hó 1-től további rendelkezésig betiltja. Szegény Kristó, örült esztelenséged nova ragadott? Azt hitte ezzel boszút áll a hazafias vármegyéken; mert összesen tizenkét vármegye állami javadalmazásának foyósítását szüntette be. Pedig csalódik! Az alispán helyettes főjegyző Gabsovits Károly már is intézkedett, hogy a vármegyei tisztviselők december hó 1-én megkapják szabályszerű járandóságukat s erről a tisztviselők megnyugtató végett, az illető hivatalok főnökeit már értesítette is. Persze csak a császár katonáinak kell a pénz! De nem kap Fejérváry egy fillért sem az idegen hadsereg részére. Sem pénz, sem katoná! Ez a mi jelszavunk! Meglátjuk, ki bírja tovább, a császár-e vagy a nemzet. Míg törvényes jogainkat el nem érjük, mi mondjuk, hogy addig nem adunk pénzt és katonát soha!

A helyzet.

Furcsa! Több mint harmincz vármegye élére kellene új főispán. De nem kap a Fejérváry-társaság. Nem kap minden kecsgető ígérgetések daczára sem.

Pestvármegyének pedig immár két új

képet sokáig; majd mind határozottabb formát ölt az egész és már hallom a kolomp hangját és a tevehajcsárak vontatott kurjantását, melylyel állataikat gyorsabb haladásra ösztönzik.

Milyen furcsa; nem csak magamon tapasztaltam, másoktól is hallottam kik a távol keletet jarták, hogy a sivatag képtől legnehezebb a megválás. Ma is ha vissza vissza álmodom magamat a látottakba, nem a palmaerdő főnsege, de a Sahara égető napfényes rónája jelenik meg lelki szemem előtt.

A ki igazán szereti a szabad természetet, jöjjön ide és le fog borulni a forró fővenybe és megtanul imádkozni a hívő beduintól.

Nézze meg e sivatag vidékét mindenki a ki csak némi módon teheti, mert nemsokára kufár népek vasuti sint raknak a Sahara szüzi hátára és akkor aztán el-sirhatjuk a költővel:

»Oh! pusztá elvész nemsokára
Vadon költészeted,
Hol a pásztor vígan bogárhoz
Gulyát legeltetett.«

»A délibáb rengő távában
Szilaj mén vágatott,
A pásztorfűz, a furulyaszó
Kialszik, elhal ott!«

Vége.

kinevezett főispánja is van. Egy valóságos meg egy helyettes.

Ilyen sem volt emlékezetünk óta még soha. Ma azonban minden lehet. Lehet tehát dupla főispán is.

A hivatalos lap péntek reggeli száma hozta gr. Laszberg Rudolf győrmegyei főispánnak Tahy István helyettesévé való kinevezését s még ugyanazon nap délelőttjén csendőr szuronyok kíséretében behatolt Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye székházába.

Ez emlékezetes útjára azonban nem szegődött utitársul a szerencse a »derék« főispánhoz. Mert bár sikerült »elfoglalnia« a Rudnay főkapitány vezetése alatt felvont nagyszámu rend- és csendőri karhatalommal, — a hirtelen összeverődött publikum alapos legyalázása és lepiszkolása közben — a főispáni hivatalt, de a diszes »installáció« nyomai eltávolítására hirtelen nagy tisztogatásnak kellett magát alávetnie s órákig az alispáni hivatalban remegve meghuzódnia.

Délután 2 óra tájban, amikor a rendőrs csendőrség egészen megszállotta a vármegyházát, megjött a bátorsága a főispán urnak és kocsiba szállva, a közönség abczugolása kíséretében, a megyeházáról eltávozott.

Délután négy órára br. Prónay Dezső gyűlésre hívta össze Pest vármegye 65-ös alkotmányvédő bizottságát, melyen a vármegyei tisztviselők is nagyszámban vettek részt s az értekezletből kifolyólag a következő felhívást bocsátották ki:

Fel hív á s Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye összes bizottsági tagjaihoz és összes tisztviselőihez.

A mai napon a vármegye közönségének az alkotmány és a megyei önkormányzat séthetatlensége érdekében folytatott küzdelmében a kormány és rendőri közgei erőszakos és törvénytelen beavatkozásra vetemedtek. A megye közönségének kizárólagos tulajdonát képező megyeházát rendőrileg megröghanták és elfoglalták. A hivatalosan, megyei határozattal lezárt és lepecsételt helyiségeket erőszakosan feltörték, a rendőri brutálitás leghitványabb és legnemtelenebb módjának alkalmazásával a megye legelőkelőbb és köztisztviselőinek örvendő bizottsági tagjait, főrendiházi és képviselőházi tagokat immunitásuk megsértésével, köztisztviselők legelőkelőbbjeit saját hivatalos helyiségükből, nem rettenve vissza a tetlegességtől sem, eltávolították. A helyettesítés törvénytelen magyarázata alapján egy idegen vármegye főispánját a vármegye nyakára küldötték és mindezt tették és teszik szentesített törvényeink, jogaink és szokáson alapuló ősi hagyományaink szándékos megsértésével és konfiskálásával. Mindezekkel szemben, amint eddig, ugy ezután is nem támaszkodhatunk egyébre, mint szentesített törvényeink erejére és igazára. Tiltakozunk a nemzet színe előtt a rendőri beavatkozás brutálitása ellen és a helyettes főispán kirendelését törvénytelennek tartjuk.

Tisztelt bizottsági tagtársainkat pedig felkérjük, hogy ezen nehéz teherként közösen reánk sulyosodó időben vállalva a küzdelemben, kitartással a szentesített törvények által nekünk biztosított jogaink védelmében, jöjjenek el mindannyian az e hó 27-ére összehívott megyei közgyűlésre. A ki nincs velünk, az ellenünk van.

Kelt Budapesten, 1905. november 24.

Miniszteri tanácskozások folynak a Lajtán innen is, meg túl is.

Itthon Lányi az igazságügyi ügyvivő elnöklésével tartottak minisztertanácsot, mely pénteken délután három órától este kilenczig tartott. A Lajtán túl Bécsben tartandó azon tanácskozásokra pedig, melyeken a jövő évi közös költségek és rendkívüli hadi költségek mikénti fedezése tárgyában tár-

gyalnak: Fejérváry, Vörös meg Popovics államtitkár utaztak el pénteken.

A kormány mint értesülünk a december 19-én összeülő képviselőház elé fogja terjeszteni az autonóm vámtarifáról — és az Ausztriával való vám- és kereskedelmi szövetségről szóló törvényjavaslatot, valamint a programjában megadandóknak jelzett egyéb kérdésekre vonatkozó — és ezek közt első sorban az általános titkos választói jogról szóló törvényjavaslatot.

H I R E K.

— **Gyászrovat.** Gróf Széchenyi Imre nagybirtokos pénteken, somogyvári kastélyában, hosszas szenvedés után meghalt. Az általános tisztelet és közszeretnek örvendett megboldogult főúr, tevékeny részt vett a megyei, politikai és társadalmi életben. Halála felett meggyászerte nagy a részvét.

— **Tolnában nem lesz új főispán.** Miután a törvénytelen kormány Tolnavármegyébe az igaz magyar hazafiak közül senkit sem tudott reábeszélni a tolnamegyei főispánság elfogadására, most azzal boszulja meg magát, hogy a rég lemondott, — állásától megválni akaró gróf Szechenyi Sándor főispánt nem menti fel s így kénytelen-kelletlen meg kell maradnia a törvénytelen kormány szolgálatában még tovább is.

— **Behívják a rezervistákat.** Nincs ujoncz, de kell katoná, hát behívják a szegény, családos póttartalékosokat, mintegy 50,000 embert. — Mi lesz a hátramaradt családokkal, az ég tudja. De a királyi parancs szent és menni muszáj. Az öreg katonákat pedig, akiknek a szolgálati idejük már az idén október 1-én letelt, 1906. január 1-én tul is bentartják.

— **Kettős öngyilkosság.** Barcsan Kronberger Manó és neje, lakásukon felakasztották magukat. A tragikus öngyilkosság okául a Barcs-Drávavidéki Takarékpénztárnál — hol Kronberger főkönyvelő volt — felfedezett rendtelenséget és ezzel kapcsolatos pénzhányt emlegetik.

— **Tudomásul.** Értesítjük a t. cz. utazó közönséget, hogy kaposvár-barcsi helyi érdekű vasút, — Kaposmerő állomás kivételével f. évi november hó 17-én a közforgalomnak átadott. Utóbbi állomásnak a személyforgalomra való üzembe helyezéseig az utasok fel és leszállása, az eddig is e célra berendezve volt »Kaposmerő« 33 sz. órháznál levő megálló helynél történik. A kaposvár-barcsi h. é. v. vonatainak menetrendjére vonatkozó adatok az állomásokon kifüggesztett hirdeményekből vehető ki. Ezen helyi érdekű vasút megnyitása folytán Kaposmerő megállóhelyen a személyszállító vonatok indulási idejére nézve a következő menetrend változások történtek: Kaposmerő megállóhelyen: Vonatszám 1008 indul 1¹⁸, 1006 indul 3³⁰, 1007 indul 12⁴⁵, 1008 indul 3³⁴, 1009 indul 8³⁰, 1010 indul 7²⁰, 1041 indul 9¹¹, 1042 indul 7³⁰, 9911 indul 7⁰, 9912 indul 4³⁰, 9913 indul 8⁰, 9914 indul 3⁵⁴. Együttal közhírré tételük, hogy a kaposvár-barcsi h. é. v. személyszállító vonatai a rigocs-barcsi peage vonalon levő »Belcsapuszta« megállóhelyen utasok fel és leszállása céljából, egy percnél rövidebb időre rendszeren megfognak állani és az alább jelzett időkből fognak indulni. Belcsapuszta megállóhelyen: Vonatszám 9911 indul 4⁸, 9912 indul 7³⁰, 9913 indul 5⁴⁵, 9914 indul 7³⁰. Figyelmeztetjük a t. utazó közönséget, hogy Kaposmerő állomásnak a személyforgalomra történendő megnyitása napjával, mely külön közhírré fog tetetni a 33. sz. órháznál fenálló Kaposmerő megállóhely, mint ilyen megfog szüntettetni. Megjegyzések: 1. Az indulás

idők középeurópai időre vonatkoznak. 2. Az éjjeli idő esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig, a perczeket jelző számjegyeknek aláhuzásával van kitüntetve. Zágráb, 1905. november 17-én. Az üzletvezetőség.

— **Országos vásárok.** Somogyvármegyében legközelebb a következő helyeken tartatnak országos vásárok: november hó 30-án Babócsán, — december hó 6-án Niklán és 9-én Barcsan.

— **Kristóffy és a nyomdászszervezet.** Kristóffy ur úgy halljuk ismét egy zseniális eszmét eszelt ki. A nyomdászszervezet akarta rábírní arra, hogy országos bérharcot indítson. Lépjének fel magasabb követelésekkel a nyomdászok s ha, ami természetes, ezeket a tulhajtott igényeket nem teljesítik a nyomdatulajdonosok, legyen meg az országos sztrájk. Ezt a tervet a szocialdemokrata pártközpont is támogatni kész volt, de a nyomdászszervezet nem harapott az almába. A kis hamis Kristóffy így akarta megakadályozni azt, hogy ellenzéki lapok megjelenjenek. A kormánypartiakat majd ő fizette volna. Ez is egy kormánytaghoz illő spekuláció. Ha közönséges halandó, a bíró izgatás miatt bizonyára elítéli. No de majd rákerül erre is remélhetőleg a sor.

— **A budapesti áru és értéktőzsdé köréből.** Felhívás. A tíz évig tartott üzletlenség folytán felgyülemlett vagyon természetes következetességgel keresi a gyümölcsöző elhelyezést és miután a küszöbön álló közgazdasági átalakulás és a nemzeti befektetések a magyar értékek áremelkedését okvetlenül maguk után fogják vonni, — Brünauer és Thein törv. bejegyzett jogosított tőzsdéügynöki cég, (Budapest, V. Akadémia u. 6.) közzé teszi, hogy ezen tőzsdén a hozzá érkezendő megbízások alapján, a kereskedelmi törvény, — valamint a tőzsdeszabályzatoknak, szigorú betartása mellett és kivétel nélkül csakis föltétlenül szolid ügyleteket, — közvetíteni hajlandó.

— **Az epilepsia (nyavalyatörés gyógyítása.** Az orvosi szaklapok feltűnést keltő közleményeket hoznak az epilepsziának egy új és biztos gyógyító módszeréről. E cikkek szerzője és az új mód megalkotója Dr. Szabó B. Sándor speciálista orvos Budapesten, V. Alkotmány u. 5. készséggel nyújt felvilágosítást mindazon ily bajban szenvedőknek, kik egészségük teljes helyreállítását az ő új és bevált módszere segítségével elérni óhajtják.

Szép és biztos mellékkereset. Tanítók jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlészethez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megéri vagy a hol a filoxera a szőlőket már elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők, tehát a hol szőlőműveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha címüket beküldik: »Hirdetési iroda» Budapest, váciutca 20/b.

Fővárosi levél.

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy gazdag, hatalmas várkisasszony. Tán kilencz águ is lehetett a koronája és tömentelen a kincse, mindenféle drága arany-ezüstje, marhája.

Hogy esett, mint esett, én bizony nem tudom, de nem is kutatom. elég az hozzá, hogy úgy volt, amint mondom. Ez a nevezetes leányzó egyszer csak megismerkedett valahogy egy szegény, ágról szakadt katonával. Szép volt a levente, vitéz is, daliás is, de bizony csak affé' senkifia, egyszerű közharcos vala, hadi életben megkopott ruhájú. Az a drágulátos szép várkisasszony azonban nem igen látta meg a ruhája kopott voltát, csak a vitéz lelkes orcáját. És hát aztán egy napon úgy tör-

tént, hogy a leányzónak pironkodva kellett odajárulni a hatalmas ura atyja elébe, mondván, hogy már most csak tegye meg hamar hadnagyává azt a legényt, mondván, mert hogy paphoz muszáj menni . . .

Az öreg várur értett a szóbul és nagy kegyetlen haragra gyuladt.

— Ejnye, lánczos-lobogós . . . ilyen szegény! Dörögte kipirult haragos képpel. És még hozzá egy akármí, közönséges kópiás legény miatt! Nahát ebből semmitem lesz!

Nem is lett. A kópiás legény megmaradt szegény kópiásnak, a világszép várkisasszonyt pedig hazavitte egy véncsontu szürke tollu, hét szilvafás nemes, aki legalább rangbéli volt és szép szóért, moringolásért magaénak vállalta az érkező kisfityfirtyet.

Eddig a mese.

Ugy vélem sejteni tetszik már, hogy a nagyszerű politikai érdekházasságról pletykáltak.

Hát igen . . . ők fuzionáltak! . . .

A kegyelmes régi dissidensek és a méltóságos urak, szombaton este ünnepélyes leánykerés és násznagyi rigmusok után nagy parádéval összeházasodtak, hogy hirtelenben nevet adjanak egy már vajudásban levő program embriónak.

Ez volt a hét clouja, a nagy szenáció és a sajtónak egész héten csak úgy főtt a feje a bábaságban.

Bocsássanak meg nekem, hogy ilyen vakmerő tiszteletlenséggel szószányarkodok a nagyszerű politikai esemény fölött, de hát önök tudják, hogy nekem a bölcs nagyképűség nem kenyerem. En nem tehetek roia, de mikor a fuzió ünnepi czeremóniáit végig szemléltem, bizony Isten ez az én kis mesém jutott eszembe. A régi dissidensek kisasszony-pártját a függetlenségi daliával folytatott pasztorórák érdekes állapotba juttaták: megtörogant a program csemete es ijesztő gyorsan fejlődni kezdett. Mikor aztán már nem lehetett többé titkolni a leányzó állapotát, hamarosan rangbéli völegény után nezték. Mert hiszen azt csak nem lehetett kívánni, hogy a kegyelmes kisasszony-párt az egész világ előtt a szegény függetlenségi daliát valja apjául az ujszülöttnek, — mikor volt kéznél rangbéli legény is, a ki némi moringért szépszóert szívesen magaénak vállalta a kis fattyut.

. . . Aztán még abba is beleegyezett ráadásul, hogy a régi viszony is folytatódik a függetlenségi legénnyel.

HYEVRA.

KÜLFÖLD.

A hatalmak a porta ellen.

Kétszázötvenkilencz ágyut és háromezer-nyolevankilencz embert — amelyhez Oroszország is hozzájárul, — mozgósítottak eddig a beteg emberre leselkedő hatalmak.

Valóban beteg ember a Törökország. A szószoros értelmében vett belügye avatkoznak idegen államok, követelnek tőle világosan szerződés- és jogellenes dolgokat, valósággal kiakarják venni kezéből a közigazgatás fölül az adószedés jogát is Macedóniában: s a Yildizben kapkodnak, mindenki esztét veszti, a szultán elnöklete alatt tartott miniszteri tanácskozásokon hangos a vita és . . . semmi az eredmény.

Szánalmas és végtelenül sajnálni való vergődés ez. A Szulejmanok világalalmának végső dekadenciáját mutatja a flottatüntetésnek nevezett revolverezés. A helyzet szánalmasságát fokozza a porta visszautasítása is, mert az abszolút uralkodó népe akarátára s indulataira hivatkozva vonakodik. Népakarat Törökországban! S a jószívű hatalmak „a szultán érzékenységét kimélni akarják és időt adnak az engedékenységre. Alighanem lesz is engedékenység s a flotta visszavonul, hogy ismét folvonuljon. Szegény Törökország!

— **Az oroszországi események.** A zemsztvók, városi hatóságok, tőzsdék, szóval az orosz néphangulat leghivatottabb tolmácsolói félreérthetetlenül támogatni kívánják Witte törekvéseit, mikor kimondják, hogy elengedhetetlenül szükséges a kormány támogatása. Csak természetes ily örvendetes jelenségek után, hogy a csár egyre-másra irogatja alá a neboldogító ukázokat. Minden magyar szabadság megcsufolására a sajtó- és gyülekezési szabadság is életbe lép a csár birodalmában. A csár, akiert a félrevezetett naiv kozákság fegyveresen törtet Pétervár felé, amint ezt egy hiradás jelenti, buzgón konferenciázik a béke és liberaliamus minisztereivel. Követi az önfeláldozó Witte tanácsait. Ehhez képest a délvidéki nyugtalankodásokat nem számítva, a béke és belátás kezdí meg áldásos munkáját a föld legsötétebb birodalmában.

— **Hakan király.** Az új norvég király, mint Kopenhágából jelentük, ma nejével, Maud királynéval és gyermekeivel a »Danebrog« yachtra szállt és a lakosság lelkes ovációja közepett indult új hazájába. Amikor a királyi család a hajóra lépett, az árbocra felhúzták a vörös színű aranyoroszlános új norvég lobogót. A yachton utazik báró Wedel-Jarlsberg. Norvégia dániai követe, valamint a norvég storthing küldöttsége is. A yachot két dán hadihajó kíséri. A királyi család Norvégia közvetlen közelében egy norvég czirkáló hajóra száll és azon folytatja útját. Az ünnepélyes bevonulás Christiániába szombaton történt meg. Hir szerint Vilmos császár öccsét, Henrik herceget küldte el Christiániába, hogy őt az ünnepeken képviselje.

Közigazdaság.

Helyesebb és okszerű gazdálkodás üzése.

A mióta az egész országban észlelhető drágaság, különösen az élelmi cikkeknel oly rohamosan beállott és egyes cikkeknel pláne az áremelkedés már elviselhetetlen mértékben emelkedett kell, hogy gondolkodóba ejtse az embereket, hogy hogyan, miképpen lehetne ezen a bajon segíteni, amelyik segítség egyuttal alapját vetné meg annak is, hogy a földmivelessel és állattenyésztéssel foglalkozó polgárok százezeire is, segítve legyen. Már régóta hangoztatott tény az, hogy a magyar gazda az ő egyoldalulag kezelt gazdálkodási rendszere mellett anyagi tekintetben soha jobb körülmények közé nem juthat, ha megmarad a régi járt úton, s nem iparkodik, hogy magának a földje intenzivebb, belterjesebb kihasználása által fokozott jövödelmet nem biztosít.

Más államokban már régebben rátudták venni a gazdasági szakkörök a polgárság földmivelessel foglalkozó nép zömét, hogy az egyoldalú kalászos vetések forszirozását hagyják abba és inkább hűvelyes, kapáé és az állattenyésztésre alkamas takarmány növényeket honosítsák meg, mint amelyeknek művelése hasznosabb jövödelmi forrásnak bizonyult.

És hogy ez így van, ennek különösen Szászországban, Hessenben, a kelettengeri tartományokban, de különösen Hollandiában és Belgiumban látható az eredménye, ahol egyrészt a kerti veteményeket és gyümölcsstermelést kultiválják, másrészt az utóbbi kettőben az állattenyésztés terén érték el az utóbbi időben óriási sikereket.

Sohasem volt alkalmasabb idő Magyarországon arra, hogy a polgárságot ezen előnyösebb gazdálkodásnak megnyerhessük, mint a mostani időszak, amidőn tapasztaljuk, hogy az élelmi cikkek közül például a borsónak és a babnak az ára közel ötven százalék áremelkedést ért el a tavalyival szemben csak azért, mert a kis gazdák sokkal kevesebbet termeltek az előző évekkel szemben. S bár pl. a bab és borsó termés fényesen sikerült, a termelt

menyiség után több mint kétszeres hasznot tehettek zaebré.

Daczára annak, hogy a termés jobb volt ez irányban az előző évinél, az áremelkedés okát az tette, hogy a fogyasztás, sokkal nagyobb lett, mint az előzőleg volt és hogy az így előállott szükségleti többletet nem tudjuk előteremteni.

Áll ez a tény azonban különösen az állat (marha) tenyésztésnél. Tudjuk jól, hogy három év óta Magyarországon a marha ára rettenetesen emelkedett és hogy ma a legjobban jövődelmező dolog a polgárságra nézve, ha különösen az állattenyésztésre adja magát és minél több jó vágó marhát visz a piacra.

Ezt azonban csak úgy lehet elérni, ha a buza és rozs területekből minél többet elvonnunk és ezt az állattenyésztéshez szükséges növényekkel pótoljuk. Mert csakis a jó takarmány előállítása teszi lehetővé azt, hogy minél több és minél jobb állatanyagot vigyünk a piacra, amint az Belgiumban, de különösen Hollandiában az utóbbi években megtörtént.

Pedig, hogy ez sokkal könnyebb és kevesebb megmunkálást is igényel, azt a földmivelő polgárok jól tudják és hogy ez ideig mégis csökkönyösen ragaszkodnak a buza és más kalászos növények termeléséhez, nem tudhatjuk be másnak, minthogy ragaszkodtak a régi szokásokhoz.

Időszerűvé tette még ennek a dolognak a szóba hozatalát az is, hogy a folyton fejlődő városok, valamint a létesült fürdő telepek szükséglete oly rohamosan állott be, hogy pl. egyes vidékek lakossága nem tud annyi elemi és kerti cikket termelni, amelyet a legjobb áron el ne kapkodnának a piaci vásárlásra utalt emberek százezrei.

A baromfi és gyümölcs termelés is sokkal jobban kifizeti magát, semhogy ezt be nem látnák ezek az emberek, mert hiszen tudjuk jól, hogy a külföldi kivitelre is óriási nagy a kereslet, különösen tojásból és szárnyaából Anglia és Németországba és fajgyümölcsöt sem tudunk annyit termelni, amennyit ennek a két országnak a piazara tőlünk nem importálna.

De amidőn a hazai szükségletet sem tudjuk előteremteni, akkor kell, hogy gondolkodjunk a szóba eszenek az emberek, nem lenne-e észszerű a kérdéssel gyakorlatilag is foglalkozni és megpróbálni, hátha tényleg úgy áll a dolog, mert azt láthatják, akiknek az érdekében szólnunk, hogy minket a jóakarát vezet, mert a midőn ezeket szóba hozzuk, csak azért tesszük, hogy őket figyelmeztessük, csak az ő figyelmüket ezekre a dolgokra felhívjuk.

Jó és több állatállomány beszerzése a legjobb mód arra, hogy a polgárság magának nagyobb jövedelmet biztosítson, de ezt csak úgy érheti el, ha nagyobb gondot fordít a takarmánynövények termelésére, valamint nagyobb gondal fogják felkarolni a kerti növények termelését és a szárnyas nevelésére is több gondot fordítanak. Különösen áll ez annak a vidéknek a lakossága érdekében, ahol a fürdő és nyaraló helyek túltömöttsége folytán nagy és kenyesebb igényű közönség torlódik össze, mert ezek sokkal nagyobb igényvel bírván mindenféle árut, sokkal többet és sokkal jobb áron vásárol.

Gazdasági állam népe csak úgy boldogulhat, ha a kor igényeivel összhangba tud jönni, ez a fő biztosítéka a polgárság boldogulásának amint ezt más népek és nemzeteknél is tapasztaljuk.

Felelős szerkesztő: Dr. Rusa Ernő.

Laptulajdonosok és kiadók:

Szalay Károly és Dr. Rusa Ernő.

Eredeti OSERS és BAUER motorok
BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18.
 Motorgyár és vasöntőde. Bécs.
 Benzín- és petróleum-motorok és locomobillák, szivó-gáz-motorok, szék- és székmozgatók, szivó-gáz-motorok, szék- és székmozgatók, szivó-gáz-motorok, szék- és székmozgatók.
 2-3 Mill. Biztonsági díj. — Kétdarabos díj. — Előzetes díj. — Előzetes díj.
 Kétdarabos díj. — Kétdarabos díj. — Kétdarabos díj.

HIRDETESEK

FELVETETNEK

A KIADÓHIVATALBAN.

Könyvnyomdai

munkákat

jutányosan készít

Kéthelyi L. és Társa
KAPOSVAROTT.

Sömörbetegek

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találnak, kérjenek prospektust és hiteles bizonyító leveleket

teljesen ingyen.

ROLLE C. W. gyógyszerész.

Altona-Bahrenfeld. (Elbe)

Részletfizetésre

Porcellán és üveg szervizek, lámpák, china ezüst. Kérésre képes színes árlap ingyen. Ugyanitt utazék felvételnek, kik vendéglősöket, kereskedőket és henteseket látogatnak, híres szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek. 1 kiló világhírű szegedi paprika 3 frt. utánvétellel.

Ivankovits Károly és Fia, Szegeden.

Nincsen betegség a háznál

ha megkezeletja a híres

Király Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényt, csuzt, rheumát, fog és hátfájást, lábszaggatást, kólikát, gyomorfájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges, hogy minden háznál készletben legyen. Egy nagy üveg 2 kor 55 fillérrel, 3 üveg 6 kor. 55 fillér utánvétté

kapható

Grósz-Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN.

Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárában

Király-utca 12.

Ugyanesak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert

híres hajdusgi bajuszpedró

melytől a legrövidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

Iszákosság nincs

többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a COZAPORból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet éri mint a világ minden szóba, szede a tartózkodásról, mert csodáhatása ellenszenvessé teszi az iszákosságnak a szeszes italt. A COZA oly csendes és biztosan hat, hogy azt a feleség, testvér avagy gyere men egyaránt beadhatja a ivónak tudta nélkül és az illető mégcsak nem is sejtí mokoza javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer térfít a szegyeu és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek

fiatal embert a jó utra és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évve meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozador tulajdonosa mindazoknak kik kívánják egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt köpvyet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségére teljesen ártalmatlan.

Igyen próba 416 sz. Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Mevélekre 25 fill. levelező lapok 10 fill. bérmentesítendő.)

COZA INSTITUTE
 (Dept. 416.)
 62, Chancery Lane,
 London, Anglia.

10554/905. szám.

Kaposvár rt. város polgármesterétől.

A J A N L A T I H I R D E T M É N Y.

A városi vízművekhez 5 év alatt szükséges

mintegy 400 darab vízmérő óra szállítására

ajánlati verseny tárgyalást hirdetek.

Az írásbeli zárt és 1000 korona bánatpénzzel ellátott ajánlatok **1905. december 20-án délelőtt 10 óráig a polgármesteri hivatalnál** nyújtandók be.

A részleges szállítási feltételek a hivatalos órák alatt ugyancsak a polgármesteri hivatalnál betekintheők.

Kaposvár, 1905, november hó 15.

Németh István polgármester.

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappan)

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Ment mindennemű káros alkatrészekről.

Mindenütt kapható.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan »Schicht» névvel és a »szarvas» vagy a kulcs védjeggyel legyen ellátva.

Figyelem ! !

Küry Klára, Komlóssy Emma stb. neves művésznők által állandóan használt, Franciaországban kitüntetett s legjobbnak elismert:

a Janovitz-féle Gyöngy-créma, tégelye 1 K.

a Janovitz-féle Gyöngy szappan drb. 80 f.

a Janovitz-féle Gyöngy poudér,

(rózsa, fehér, crém színben) doboza 1 K.

a Janovitz-féle Gyöngy arcvíz

üvegje 2 K. 50 f.

a Janovitz-féle Gyöngy-kézfinomító

üvegje 70 f.

a Janovitz-féle Gyöngy szájvíz,

(a szájpdlás, a foghus és foghus

és foghus megerősítésére) üvegje 1 K. 60 f

Kaphatók az egyedüli készítő: Angyal

gyógyszertárában, Hatvan Diskrét posta

szünetnaponta.

Az arc és kéz bőr ápolására. Kitűnő eredmények. Számtalan hála és köszönő levél.

Harisnya

különlegességek!

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Dús választék a legdivatosabb

női-, férfi-, és
gyermek harisnyákban

K A L L Ó S L.

Budapest, VIII. József-körút 9. szám.

12 pár saját kötésű fekete czérna

harisnya 10 korona.

Megbízható és szorgalmas

Ü g y n ö k ö k

olyan vidékről, hol a szőlő megterem és szőlőműveléssel foglalkoznak és a hol a filoxera pusztításait már megkezdette vagy pedig a hol szőlőtültetéssel foglalkoznak: szép állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha ezimüket közlik Hegyi Lajossal Budapest, Király-utca 13. l.

ÉN CSILLAG ANNA

185 cm. óriás hossz Loreley hajamat, az általam feltalált kenőcs 14 havi használata után érttem el. Ezen kenőcs az egyedüli szer a haj ápolására, a növes elomozditására, a fejbőr erősítésére, uraknál erős és teljes szakállt növeszt és már rövid idei használat úgy a hajnak, mint a szakállnak természetes fényt és teltséget kölcsönös és megóvja ezeket a korai megöszüléstől egész a késő aggkorig.

Egy tégely ára

1, 2, 3 és 5 forint

Postai szétküldés naponként az összeg előzetes beküldése vagy utánvétellel az egész világra a gyárból, hova minden rendelés intézendő.

CSILLAG ANNA

Wien I., Graben 100.

A híres Angyal készítmények.

Angyal köszvényzsész (egy üveg el-

használása után biztos hatás) üvegje 2 kor

Angyal kenőcs (bőrviszketeg, bőrküítés

ellen) tégelye 3 kor.

Angyal fagyszész (fagydagánatok ellen)

üvegje 2 kor.

Számtalan hálalevél.

Raktár Ausztria-Magyarország részére az

az egyedüli készítő:

Angyal gyógyszertár Hatvanban.

Postai szétküldés naponta!

„FOGADO“

ORSZÁGOS

ORSZÁGOS

VENDÉGLŐSÖK SZAKLAPJA.

PINCZÉREK SZAKLAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Kerepesi-ut 13.

Egyedüli legelterjedtebb heti és hirdetésekre legalkalmasabb szaklap.

UJ ÉKSZER-ÜZLET MEGNYITÁS!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy
Kaposvárott, Korona-utca 1. szám alatt (Láajpczig-féle ház), a
Korona-kávèház átellenében

BOSKOVITZ ANTAL és FIA

czég alatt egy dúsan felszerelt és a kor legkényesebb igényeinek is megfelelő

ÉKSZER- és ÓRÁS-ÜZLETET

nyitottunk, melyet

BOSKOVITZ ERNŐ,

aki tapasztalatait és ismereteit világvárosokban: Budapesten, Párisban, Phorzheimban és Bécsben szerezte meg, fogja vezetni.

Hogy üzletünk vezetését szakavatott kezekre és finom izléssel bíró szakemberre bíz-
tuk, ezzel is azt óhajtottuk elérni, hogy a közönség legmesszebb menő igényeit minden
tekintetben kielégíthessük.

Páratlanul dúsan berendezett ékszer-üzletünk mellett

ÉKSZER és ÓRAJAVITÓ MŰHELYT

állítottunk föl, ahol minden e szakmába vágó munkák: javítások, ékszerek rajz után való ké-
szítése, ötvösmunkák, átalakítások izlésesen, gyorsan és a legjutányosabb árban készíttetnek.

Miután egyes ékszerek saját műhelyünkben készített-
nek, azokat gyári áron fogjuk árusítani. Készítünk izléses
kiállításban vésnöki munkákat, monogramokat stb szépen
és jutányos árban.

Elvállalunk optikai munkákat, ékszerek
átalakítását és mindenféle órák javítását.

Meglepő dúsan választékban vannak raktáron mindennemű arany- és ezüst ékszerek,
kínai ezüst tárgyak, drágakövek, órák és optikai cikkek.

A nagyérdemű közönség szives támogatását tisztelettel kéri

Boskovitz Antal és fia

ékszerészek.

Tört aranyat és drágaköveket a legmagasabb árban veszünk vagy becsereülünk.

Tört aranyat és drágaköveket a legmagasabb árban veszünk vagy becsereülünk.